

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут економіки та менеджменту
(назва інституту)

Кафедра підприємництва та маркетингу
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ІЕМ

Запухляк І. Б.

« 31 » 08 2021 р.

Управління підприємницькими проектами
(названавчальноїдисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

Галузь знань

07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(шифриназва)

ОПШ

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Вид дисципліни

обов'язкова
обов'язкова/впбїркова

Робоча програма дисципліни «Управління підприємницькими проектами» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» на здобуття ступеня **бакалавр** за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Розробники:

доцент кафедри прикладної економіки, к.е.н., доцент

Войтків Л. С.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри підприємництва і маркетингу

Протокол від « 25 » серпня 2021 року №1

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри підприємництва і маркетингу

І. В. Перезовова

Гарант ООП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

С. А. Побігун

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Управління підприємницькими проектами» згідно зчинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр_7		Семестр	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	5,0	5,0	5,0	5,0		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	150	150	150	150		
Аудиторні заняття, год, ут. ч.:	44	14	44	14		
Лекційні заняття	18	6	18	6		
Семінарські заняття	-	-	-	-		
Практичні заняття	26	8	26	8		
Лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, ут.ч.	106	136	106	136		
Виконання курсового проекту (роботи)	30	30	30	30		
Виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт						
Опрацювання матеріалу викладеного на лекціях	10	20	10	20		
Опрацювання матеріалу винесеного на самостійне вивчення	11	21	11	21		
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	20	10	20		
Підготовка індивідуальних завдань (10% загального обсягу дисципліни)	15	15	15	15		
Підготовка до екзамену	30	30	30	30		
Форма семестрового контролю	Курсовий проект, екзамен		Курсовий проект, екзамен			

2. МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Посилення конкурентної боротьби, мінливість ринкового оточення будь-якої сучасної компанії чи організації потребують від них здатності швидко та ефективно реагувати на ці подіїреалізацією різноманітних проектів. Сьогодні навіть традиційне виробниче підприємство змушене займатися проектною діяльністю. Активно розвиваються проектно-орієнтовані фірми у сфері консалтингових та аудиторських послуг, будівництва і ремонту, розробки програмнозабезпечення, організації та проведення рекламних заходів та багато інших. Успіх найчастіше приходить до тих компаній, менеджери яких знають і свідомо використовують специфічні методи та інструменти управління проектами. І навпаки, ігнорування цих методів та інструментів, управління проектами за принципом «як прийдеться» спричиняються до значних фінансових проблем, втрати ринкових позицій.

Предметом дисципліни «Управління підприємницькими проектами» є складна сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері впровадження проектів різних типів на підприємствах України, обґрунтування механізму планування, контролю та ефективного управління сучасними інвестиційно-інноваційними проектами в умовах ринкової трансформації економічної діяльності підприємств України.

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців сучасного системномислення та комплексу спеціальних вмінь і навичок застосування універсального інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів з метою досягнення ефективного існування та розвитку підприємства.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- засвоїти основні теоретичні, методичні та організаційні основи проектного менеджменту;
- оволодіти методами управління проектами у всіх областях знань проекту;
 - застосовувати інструментарій управління проектами в діяльності суб'єктів господарювання;
 - набути навички з управління проектами при ініціації, розробці та реалізації проектів у будь-якій предметній області.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти України для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України 13.11.2018р.№1243, зокрема:

– **інтегральної:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі підприємництва, торгівлі і біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів підприємництва, торгівлі і біржової діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальних:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

фахових:

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені стандартом вищої освіти України для спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України 13.11.2018 р. № 1243 (із зазначенням порядкового номеру у відповідності до розділу V цього стандарту):

1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2–Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Основи управління проектами в підприємницькій діяльності.	18	6		
ЗМ1	Проект як об'єкт управління. Предмет, головна мета дисципліни «управління проектами в підприємницькій діяльності». Поняття «проект», види проектів та їх загальні	4	1	3 4 5	1 Р.1.1 1

Шифр	Називмодулів(М),змістових модулів(ЗМ),тем (Т)таїхзміст	Обсяггодин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підроз- діл
	ознаки. Фази життєвого циклу проекту. Структура і оточення проекту. Учасники проекту. Історія управління проектами. Міжнародні та національні стандарти із управління проектами				
ЗМ2	Методи і технологія управління проектами. Організаційні структури управління проектами. Аутсорсинг та офшоринг в управлінні проектами	2	1	3 4 5	P.2.2
ЗМ3	Планування реалізації проекту. Сутність планування проекту, цілі, призначення і види планів. Сіткове планування. Джерела фінансування проектів. Бізнес-планування проектів.	2	1	3 5	P.2.4
ЗМ 4	Проектно-кошторисна документація. Кошторис і бюджет проекту. Розробка проектно-кошторисної документації (тендери на розробку, вимоги до документації, експертиза та затвердження проектів). Призначення кошторисів. Методи визначення кошторисної вартості. Типи кошторисів. Структура кошторисної вартості. Розробка бюджету проекту. Основні завдання бюджетного контролю.	2	0,5	4 5	P.1.6, P.1.12
ЗМ 5	Управління ризиками проектів. Основні принципи управління проектними ризиками. Ідентифікація ризиків. Типові ризики проекту. Методи кількісного аналізу проектних ризиків. Методи та засоби впливу на ризик. Страховання як метод впливу на ризик.	2	0,5	3 4 5	P.1.8
ЗМ 6	Оцінка ефективності проектів. Ініціація і розробка концепції проекту. Види аналізу проектів. Показники ефективності проектів. Види ефекту від реалізації проектів.	2	0,5	3 4 5	P.1.5
ЗМ 7	Інструменти захисту інтересів замовника і виконавця проекту. Контракти, їх структура і функції. Міжнародні контракти. Гарантія за контрактами на виконання проекту. Захист інтересів виконавця.	2	0,5	4	P.1.6
ЗМ 8	Інструментальні засоби автоматизованого управління проектами. Автоматизоване управління проектами. Програмні комплекси автоматизованого управління проектами. Інструменти управління портфелем проектів. Автоматизоване робоче місце керівника проектів. Прогнози фінансового шахрайства.	2	0,5	4 5	

3.2 Теми практичних (семінарських) занять

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці

3. Таблиця 3 –Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та тем практичних занять(П)	Обсяггодин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Основи управління проектами в підприємницькій діяльності.	26	8		
ЗМ 1 П1.1	Проект як об'єкт управління. Елементи системи управління проектами. Цілі управління проектами. Функції управління проектами.	4	1	1 3	P.1.1
ЗМ 2 П2.1	Методи і технологія управління проектами. Організація системи управління проектами. Проектування організаційної структури управління проектами. Компоненти структуризації проекту. Коригування проекту і його складових.	2	1	1 3 4	P.1.2
ЗМ 3 П3.1	Планування реалізації проекту. Складові системи планування проекту. Методологічні підходи до планування проектів. Методологія розробки сітьового графіка. Проведення аналізу та внесення змін у виконання проекту.	4	1	1 3 4	P.1.3
ЗМ 4 П4.1	Проектно-кошторисна документація. Кошторисі бюджет проекту. Джерела ресурсного забезпечення проекту та їх вибір. Планування витрат. Оптимізація недостатньої кількості ресурсів. Поняття та порядок складання проектного бюджету.	4	1	1 3	P.1.6, P.1.12
ЗМ 5 П5.1	Управління ризиками проектів. Сутність і класифікація ризиків проектів. Чинники впливу на динаміку ризиків. Основні методи аналізу ризиків. Способи зниження ризиків проектів.	2	1	1 3 4	P.1.8
ЗМ 6 П6.1	Оцінка ефективності проектів. Система обґрунтування доцільності проекту. Методологічні підходи до обґрунтування доцільності проекту. Вимірювання і аналіз показників виконання проекту.	4	1	1 3	P.1.5
ЗМ 7 П7.1	Інструменти захисту інтересів замовника і виконавця проекту. Завдання проведення торгів за проектами. Особливості участі в торгах за проектами. Міжнародні торги за проектами.	2	1	1 4	P.1.6
ЗМ 8 П8.1	Інструментальні засоби автоматизованого управління проектами. Автоматизація робіт з управління проектами. Пакети прикладних програм для управління проектами. Універсальні автоматизовані таблиці і графіки. Комп'ютерний пакет «Project Expert». Використання програми Microsoft Project в управлінні проектами.	4	1	3	P.1.7

3. Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виносить на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4–Матеріал, що виносить на самостійне вивчення

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питань, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Основи управління проектами в підприємницькій діяльності.	66		
ЗМ 1	Проект як об'єкт управління. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів.	4 4	1 3 7-10	P.1.1
ЗМ 2	Методи і технологія управління проектами. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів.	4 4	1 3 7-10	P.1.2
ЗМ 3	Планування реалізації проекту. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів.	4 4	1 3 6-10	P.1.3
ЗМ 4	Проектно-кошторисна документація. Кошторис і бюджет проекту. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	6 4	1 3 7-12	P.1.6, P.1.12
ЗМ 5	Управління ризиками проектів. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів	4 4	1 3 7-12	P.1.8
ЗМ 6	Оцінка ефективності проектів Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях Підготовка до практичних занять та контрольних заходів. Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення.	6 4	1 3 7-12	P.1.5
ЗМ 7	Інструменти захисту інтересів замовника і виконавця проекту. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів	4 4	1 3	P.1.6

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питань, які виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ 8	Інструментальні засоби автоматизованого управління проектами. Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях підготовка до практичних занять та контрольних заходів	4 4	1 3 7- 12	P.1.12
ЗМ1-ЗМ8	Курс «Сучасне керівництво проектами – мистецтво порушення правил» на платформі «Prometheus»	40	13	

Індивідуальні завдання студента наведено у таблиці 5.

Таблиця 5–Перелік індивідуальних завдань студента

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), зміст індивідуальних завдань(ІЗ)	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Основи управління проектами підприємницькій діяльності.	10		
ЗМ1-ЗМ8	Індивідуальне завдання студент виконує під час курсового проектування	10	2	

3.4 Курсове проектування

Тематика та зміст курсового проекту, що виконується студентами, визначаються завданням на курсове проектування. Тематика курсового проектування сприяє формуванню у студентів компетентностей та результатів навчання, наведених у розділі 2 робочої програми.

Індивідуальні завдання студента як спеціальний розділ входять у завдання на курсовий проект.

Види самостійної роботи та загальний її баланс характеризує таблиця 1.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Перезова, І. В. Управління підприємницькими проектами: методичні вказівки для вивчення та сам. вивчення дисципліни / І. В. Перезова, Н. А. Даляк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 27 с. (http://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=447953)
2. Перезова, І. В. Управління підприємницькими проектами: методичні вказівки для виконання курсового проекту / І. В. Перезова, Н. А. Даляк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. – 61 с. (http://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=447954)
3. Логачова, Л. М. Управління проектами: навч. посіб. / Л. М. Логачова, О. В. Логачова. – Суми : Університет. книга, 2019. – 208 с. (http://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=459093)
4. Запухляк, І. Б. Управління проектами: конспект лекцій / І. Б. Запухляк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. – 202 с. (http://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=465621)
5. Управління проектами: навч. посіб. / Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П., уклад. – К. : КПІ ім. І. Сікорського, 2017. – 429с. (http://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=454113)

4.2 Додаткова література

6. Єгорченков О. В. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О. В. Єгорченков, Н. Ю. Єгорченкова, Є. Ю. Катаєва. – Київ : КНУ ім.Т.Шевченка, 2017. – 117 с
7. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник. Київ: ЦНЛ, 2019. 432 с.

8. Петренко Н.О., Кустрич Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 244 с.
9. Мостенська Т. Л., Мостенська Т. Г., Ралко О. С. Управління проектами. К., 2018. 591 с.
10. Кузьмичов А. І. Планування та управління проектами. Моделювання засобами MS Excel. К., 2018. 180 с.
11. Катренко А. В. Управління ІТ-проектами. Кн. 1: Стандарти, моделі та методи управління проектами. 2-ге вид. Львів, 2019. 552 с
12. Кулініч О.В., Ткачев Д.С., Коновалов А.В., Казусь В. М. Соціальне проектування та грантрайтинг. Х.: Управління інноваційного розвитку та іміджевих проєктів, 2018. 42 с.

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

13. Платформа «Prometheus»—громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів-Електроний ресурс.-Режим доступу:<https://prometheus.org.ua/>. Курс «Сучасне керівництво проектами – мистецтво порушення правил». Режим доступу:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IRF+PM101+2017_T1/about.

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Дається детальна інформація про методи контролю знань студентів на лекціях, практичних заняттях та оцінювання самостійної роботи. Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 7. За даними таблиці 6 на початку семестру розробляється робочий план дисципліни. МН1- словесні методи (МН1.1.- лекція, МН 1.2. – розповідь, пояснення, МН1.3. – бесіда), МН2- наочні методи (мультимедійні) МН3 – практичні методи (МН3.4 – практичні роботи), МН4 – індивідуальний метод, МН5- дедуктивний метод, МН7- аналітичний метод, МН 10- метод узагальнення, МН-15- проблемно-пошуковий метод, МН18- методи самостійного вивчення вдома, МН 19- робота під керівництвом викладача, МН 20 – інтерактивні методи(МН 20.2 –дискусія, диспут, МН 20.4- ділові ігри, МН 20.7-бесіда-діалог).

6. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Усі види робіт слід виконувати вчасно, щоб зберегти загальний темп курсу, котрий сприяє ефективному засвоєнню матеріалу. Наслідками пропущених занять без поважних причин, зазвичай, стають додаткові види самостійної роботи (домашня контрольна робота, усна відповідь, тестовий контроль, презентація).

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків, самостійної та індивідуальної роботи. Схему нарахування балів при оцінюванні знань та методи контролю з дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. наведено в таблиці 6.

Таблиця 6 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Контроль в підприємстві»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М 1:	40
МФО 6 Колоквіум	20
МФО 6 Колоквіум	20
Контроль засвоєння практичних знань модуля М 1-М 2	60
МФО5, МФО6 Практичне заняття 1	5
МФО 6, МФО 5 Практичне заняття 2	10
МФО5, МФО4 Практичне заняття 3,4	10
МФО5, МФО6 Практичне заняття 4	5
МФО4, МФО5, МФО6 Практичне заняття 5,6	15
МФО6 Практичне заняття 7,8	15
Разом	100

Остаточне оцінювання екзамену з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Оцінка за національною шкалою*
90 – 100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	відмінно
82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	добре
75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	задовільно
60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як скласти екзамен	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену
0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* - Рекомендована система оцінювання згідно із наказом МОіНУ №48 від 23.01.2004р.